

# Häziriň ynanylýan «Hudaý Isasy» öňki dinlerden geçen obrazmy?

Category: Kitapcy

написано kitapcy | 22 января, 2025

Häziriň ynanylýan "Hudaý Isasy" öňki dinlerden geçen obrazmy?  
HÄZIRIŇ YNANYLÝAN «HUDAÝ ISASY» ÖÑKI DINLERDEN GEÇEN OBRAZMY?



## • Hristian ynanjynda:

Hudaý Isa – 25-nji dekabrda Beýtullahimde boý gyz Merýemden dünýä indi. 12 ýaşyna gelende çagalaryň mugallymydy. 30 ýaşanda Jon tarapyndan çokundyrlyldy. Isanyň on iki hawarisi bardy. Kesellän adamlary sagaltmak, suwda ýöremek, ölüleri direltmek, suwy şeraba öwürmek ýaly mugjyzalary görkezýärdi. «Hudaýyň ogly», «Alfa we Omega», «Taňrynyň goýunu» ýaly atlary bardy. Hawarilerinden Ýahudanyň dönükligine uçrap, 30 kümüş teñňä satylandan soň haça çüylendi. Jaýlananyna üç geçenden soň direlip, uçmaha gidendigine ynanylýar.

## • Gadymy Müsür ynanjynda:

Gor (Hor, Horus) – 25-nji dekabrda boý gyz Isida-Meriden dünýä inenmiş. Gadymy Müsür mifologiyasında ol asmanyň (Günüň) hudaýydyr. Ol Osiris we Isidanyň ogly. 30 ýaşanda Anup tarapyndan çokundyrlyldy we öz işine başlady. Goryň 12 hawarisi bardy. Kesellileri sagaltmak, suwuň üstünde ýöremek ýaly mugjyzalary bardy. Tifonyň dönükligine ucrap, haça gerildi.

Jayýlananyna üç geçenden soñam täzeden direldi.

- **Gadymy grek mifologýasynda:**

Attis – Frigiýanyň hudaýy. 25-nji dekabrda boý gyz Nanadan doguldy. Haça çüylendi, jaýlandy, üç gün geçensoñam direldi.

- **Hindi ynanjynda:**

Krişna – Hindistanyň krişnasy boý gyz Dewakiden doguldy. Hawarilerine mugjyzalar görkezýärdi. Olam ölenden soñ direldi.

- **Gadymy grek ynanjynda:**

Dionis – grekleriň Dionisi 25-nji dekabrda boý gyzdan dünýä indi. Ol gezende mugallym bolupdyr. Suwy şeraba öwürmek ýaly mugjyzalary görkezipdir. «Alfa we Omega» ady bilen ýatlanypdyr. Olam ölenden soñ direlipdir.

- **Gadymy pers ynanjynda:**

Persiýaly Mitra – 25-nji dekabrda boý gyzdan dünýä indi. 12 sany hawarisi bardy. Bulam ýokarda agzalan mugjyzalardan görkezerdi. Ölenden soñ üç gün geçende jaýlanan ýerinden täzeden dünýä indi. Mitranyň mukaddes günü ýekşenbe günüdü» (Seret: Jemil Meriç «Bir dünýäniň işiginden»)

Jemil Meriçiňem ünsi çekmek islän «Hudaý Isanyň» has öñki dini ynançlardan alynma ähtimallygynyň näderejede güýçlüdigi. Ateistleriň «Zeitgeist» dokumental filminde-de şu meseläniň üstünde jikme-jik durlup geçirilýär. Pygamber Isanyň (a.s) Hudaý Isa dönderilmeginiň netijesi hökmünde ony tassyklap biljek hekaýaty adamlara aýdyp bermelidi. Tarsusly Pawel we hristianlygy kabul edenem bolsa, ýüregi hemise paganlygyna galan Rim imperatory Konstantin ýalylar geçmişdäki gadymy ynançlardan hekaýatlar we paganist elementlerden doldurylan hristianlygy ýaýdylar. Şeýtmek bilen Paweldir imperator Konstantin pagan medeniýetini hristianlyk bilen utgaşdyryp, öz dini ynançlarynyň ýitip gitmezligini gazandylar. Merýem enäniň heýkelleri, Isanyň heýkelleri we başgalar,

butlar (ikonlar), haç pagan dininiň hrıstianlygyna geçendiginiň alamatlarydyr.

Pygamber Isany (a.s) Hudaý Isa öwürmek başga-da käbirleriniň bähbidine boldy, olam buthana we papalykdyr.

Ylahyýetçi alym M.Yslamogly bu barada şeýle diýýär:

«Ýeri doldurylmaýan söýgi zäherlenýär. Ine, hrıstianlaryň Isa pygambere (a.s) bolan söýgusi şular ýaly söýgidir. Muny kim inkär edip biler? Hezreti Isa (a.s) zäherli söýgi netijesinde hudawylaşdyrylansoň, pygamber Isa ýom-ýok boldy. Üçlükcí (üç mukaddes ruha ynanýan) buthana Isany nusga alanok. Özüne eýerýänlere «Isa ýaly boluň» diýip bilmeyär. Nädip diýsin? Muny diýmek, «Hudaý boluň» diýmek bolýar-a. Şonuň üçin bu gezek buthana eserdeňligi elden bermän Hezreti Isadan boşadan pygamberlik derejesine özünü oturdýar. Isanyň söygüsinden ýaňa Isany öldüren Paweliň dilinde hakyky yüzünü görkezýär.»

(Seret: Mustafa İslamoğlu «Efendim»)

Yslamoglynyň aýdyşy ýaly, pygamber bolasy gelýänler pygamberlerini hudaý etdiler, şeýtmek bilen olar onuň derejesinde hökmürowanlyk gurup, şol derejäniň adamlaryň gözündäki ygtybaryny we hormatyny ullanmak islediler. Şeýtmek bilen şol derejäniň güýjüne erbetligiň hasabyna ulanyp, awtoritar režimlerini berkitmek islediler. Şular ýaly zatlary jöhit dininde-de (iudaizm) ulandylar. Ýewreý hahamlary (ruhanylary) awtoritarlaşdylar. Yslamda-da synanyşmalar boldy. Ilki Hezreti Muhammede (s.a.w) «Ol Allanyň söýgusi, ol iň beýik ynsan, ol adamdan has ýokary barlyk (göyä oňa bolan söýgi bilen ony beýgeldýärdiler) diýdiler, ýöne bu duzakdan başga zat däldi.

Biziň hilegärlerimiz (Ony aşa beýgeldýänler) has soň «biz onuň ýaly bolup bilmeýäs, ol pygamber ahyryn, ol erbetliklerden saplanan, ol günäsiz, arassa, bagışlanan, ezelden saýlanan, biziň oňa eýermegimiz mümkün däl» diýip, pygamberimizi yzyna eýerip bolmajak derejä ýerleşdirdiler. Hezreti Muhammedi hudaý yqlan eden tarykatlaram boldy. Ýogsam bolmasa, Kuran öwran-öwran «pygambere eýeriň» diýýändigine garamazdan. Şeýdibem

pygamberlik derejesine öz alymlaryny, şeýhlerini, hojalaryny, öwlüyälerini, ymamlaryny, öñbaşçylaryny oturtdylar.

Pygamber kürsüsine şeýhlerini, hojalaryny, ymamlaryny, öwlüyälerini, öñbaşçylaryny oturdanlary bilen oñmadyklaram boldy. Has soňky gelen nesiller bolsa işi mazaly sozdy we «biz näme etsegem şol tagsyrlar ýaly bolup bilmegimizi» aýtdylar. Beýigiň diňe Alladygy aýdylýan dinimizde hökmürowanlyk we güýç awtoritarizmini ýola goýmak üçin nijeme beýikleri toslap tapdylar, birgiden hyýaly dereje-mertebeleri oýlap tapdylar. Bu hökmürowanlygy döretmek islänleriň köpüsi şolardy diýip biljek däl, beýdenleri az. Yöne muny asyl şeýdenler şol ymamlaryň, liderleriň yzyna eýerijilerdir.

Fehmi UÝAR.